

Likumprojekts "Grozījumi Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā" anotācija

I. Tiesību akta projekta izstrādes nepieciešamība

1. Pamatojums.

- Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 2. pants.
- Satversmes 64. pants.
- Satversmes 73. pants.
- Satversmes 78. pants.
- Likuma "Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu" 22. pants un 23. panta pirmā, otrā un trešā daļa.

Satversmes 2. pants: *"Latvijas valsts suverēnā vara pieder Latvijas tautai"*.

Satversmes 64. pants: *"Likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai šinī Satversmē paredzētā kārtībā un apmēros"*.

Satversmes 73. pants: *"Tautas nobalsošanai nevar nodot budžetu un likumus par aizņēmumiem, nodokļiem, muitām, dzelzceļa tarifiem, kara klausību, kara pasludināšanu un uzsākšanu, miera noslēgšanu, izņēmuma stāvokļa izsludināšanu un tā izbeigšanu, mobilizāciju un demobilizāciju, kā arī līgumus ar ārvalstīm"*.

Satversmes 78. pants: *"Ne mazāk kā vienai desmitai daļai vēlētāju ir tiesība iesniegt Valsts Prezidentam pilnīgi izstrādātu Satversmes grozījumu projektu vai likuma projektu, kuru Prezidents nodod Saeimai. Ja Saeima to nepieņem bez pārgrozījumiem pēc satura, tad tas ir nododams tautas nobalsošanai"*.

No tā izriet, ka Satversmes 78. pantā ir noteiktas tautas tiesības rosināt likuma grozījumus, savācot ne mazāk kā 1/10 daļu vēlētāju parakstu.

2. Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība.

2.1. Pašreizējā situācija.

2.1.1. Likuma pieņemšanas gaita, pamatojums un Likuma II nodaļas apskats

[1] 2020.gada 28.maijā Ministru kabineta ārkārtas sēdes slēgtajā daļā tika pieņemts lēmums atbalstīt likumprojektu “Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likums”, turpmāk tekstā – Likums, ar mērķi atjaunot “vispārējo tiesisko kārtību, paredzot atbilstošus piesardzības pasākumus, kas nodrošina ar sabiedrības drošības un veselības interesēm samērīgu privātpersonu tiesību un pienākumu apjomu un efektīvu valsts institūciju darbību saistībā ar Covid-19 infekcijas izplatību valstī”.¹

[2] Likuma anotācijas pamatojumā tika norādīts, ka Covid-19 infekcijas izplatības neprognozējamības dēļ “tiesiskās stabilitātes un sabiedrības drošības nolūkā nepieciešams izstrādāt likuma līmeņa tiesību aktu, kas pēc ārkārtējās situācijas beigām noregulē privātpersonu tiesību un institūciju kompetences un darbības jautājumus”.

[3] Likuma anotācijā sadaļā “Pašreizējā situācija un problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts, tiesiskā regulējuma mērķis un būtība” ir noteikts – “ņemot vērā, ka likumā “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” ietvertie pasākumi un tiesiskie līdzekļi izmantojami vienīgi gadījumos, ja riskus vairs nav iespējams efektīvi novērst, piemērojot vispārējā tiesiskajā kārtībā noteiktos tiesiskos līdzekļus, brīdī, kad vairs nepastāv objektīva nepieciešamība saglabāt būtiskākos personas ierobežojošos pasākumus, ārkārtējā situācija ir atceļama”. No anotācijā minētā ir secināms, ka, mazinoties infekcijas riskiem, bet, ņemot vērā pastāvošos draudus un infekcijas neprognozējamību, ir nepieciešams saglabāt minimāli ierobežojušus noteikumus ar mērķi pakāpeniski atgriezties ierastā dzīves ritmā, mēģinot izvairīties no ārkārtējās situācijas izsludināšanas kā no pasākuma, kas visvairāk ierobežo pamattiesības.

[4] Likuma anotācijas sadaļā “Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes” ir norādīts, ka “sabiedrības līdzdalība par šo priekšlikumu notiks likumprojekta virzības ietvaros”.² No Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas 2020.gada 3.jūnija sēdes protokola ir secināms, ka, Likumu sagatavojot pirmajam lasījumam, kā pieaicinātās personas piedalījās tikai ministriju pārstāvji, tiesībsargs, Saeimas juridiskais birojs un atsevišķi Saeimas deputāti. Komisijas sēde notika attālināti, videokonferences formātā, un, lai piedalītos šajā sēdē, bija nepieciešamas gan noteiktas tehniskas priekšrocības, gan savlaicīgas piekļuves attālinātajai konferencei mehānisms.

[5] 2020.gada 4.jūnijā Likums tika atbalstīts Saeimā pirmajā lasījumā, pirms tam Saeimas deputātiem atbalstot šī Likuma steidzamību. Priekšlikumu attiecībā uz Likumu iesniegšanas termiņš tika noteikts – viena stunda. Tajā pašā dienā, 2020.gada 4.jūnijā, notika Saeimas Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas sēde, kurā likumprojekts tika sagatavots otrajam, galīgajam lasījumam, ņemot vērā steidzamību.

[6] Arī Aizsardzības, iekšlietu un korupcijas novēršanas komisijas 2020.gada 4.jūnija sēdē, kā redzams no publiski pieejamās informācijas – šīs komisijas sēdes protokolā, Likuma sagatavošanas otrajam lasījumam stadijā nepiedalījās neviens sabiedrības pārstāvis³, kā arī netika iesniegts

¹ <http://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/0/C0F7B89859934871C22585770022A499?OpenDocument>

² <http://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/0/C0F7B89859934871C22585770022A499?OpenDocument#B3>

<https://titania.saeima.lv/livs/saeimasnotikumi.nsf/0/DD9D94CEA855A059C225857D00453844?OpenDocument&prevCat=13|Aizsardz%C4%ABbas,%20iek%C5%A1lietu%20un%20korupcijas%20nov%C4%93r%C5%A1anas%20komisija>

neviens rakstisks viedoklis no nevalstiskajām organizācijām – biedrībām, nodibinājumiem vai arodbiedrībām.

[7] Līdz ar to secināms, ka Likuma pieņemšanā nav tikusi nodrošināta nekāda sabiedrības līdzdalība nedz pirms tā projekta iesniegšanas Saeimā, nedz arī Likuma izskatīšanas un pieņemšanas gaitā. Turklāt komisijas attālinātās sēdes netika pārraidītas publiski (tiešraidē), piekļuve tām bija ierobežota, un komisijas sēžu ieraksti netika ievietoti Saeimas mājaslapā.

[8] Šāds Likuma pieņemšanas process neliecina par labu likumdošanas praksi. Nepieciešamība pieņemt normatīvo tiesību aktu pēc iespējas ātrāk nav attaisnojums nepietiekamai sabiedrības iesaistei.

[9] Likuma anotācijā ir noteikts: “Jāapzinās, ka gadījumā, ja nākotnē epidemioloģiskā situācija tomēr būtiski pasliktinās, var rasties nepieciešamība atkārtoti izsludināt ārkārtējo situāciju. Vienlaikus epidemioloģiskās drošības nolūkā šobrīd visus ierobežojumus, kas noteikti sakarā ar *Covid-19* izplatību, nav iespējams atcelt līdz ar ārkārtējās situācijas beigām. Personu tiesību īstenošanā būs nepieciešams noteikt papildu kritērijus un ierobežojošus nosacījumus uz ilgāku laika periodu, līdz tiks atrasts efektīvs medicīniskais risinājums pandēmijas kontrolei. Atceļot ārkārtējo situāciju, šādus jautājumus saskaņā ar Satversmi var izlemt tikai Saeima. Vienlaikus, ņemot vērā *Covid-19* izplatības mainīgo un grūti paredzamo raksturu, Saeimai likuma līmenī būtu jāizšķir tikai būtiskākie jautājumi, ietverot pienācīgu deleģējumu Ministru kabinetam elastīgi reaģēt, apkarojot *Covid-19* slimības izplatību”. Likumprojekta iesniedzējs – Ministru kabinets – apzinājās, ka personu tiesību īstenošanas kritēriju noteikšana un ierobežojošo nosacījumu noteikšana pēc ārkārtējās situācijas var notikt tikai un vienīgi likumdošanas ceļā, taču piedāvāja “atvieglot” un “vienkāršot” nosacīti smagnējo likumdevēja darbu, visus uzdevumus uzticot Ministru kabinetam. Jāuzsver, ka tikmēr, kamēr šis Likums tika sagatavots Ministru kabinetā, Saeima vēl bija tikai iesākusi darbu ar jauno “e-saeimas” platformu un Likuma nodošana komisijām 2020.gada 29.maijā notika pēc kārtas ceturtajā attālinātajā Saeimas sēdē iepriekšminētajā platformā. Taču tagad, kad platforma “e-saeima” jau ir ilgu laiku pārbaudīta un uzlabota, Saeimas darbs ir elastīgs un ātrs. Līdz ar to – vairs nepastāv nepieciešamība “atbrīvot” likumdevēju no Ministru kabineta ieskatā “nebūtiska jautājuma”, proti, personu tiesību ierobežošana, izlemšanas.

[10] Likuma 2.nodaļa “Personu tiesību ierobežojumi”, kurā ietverti Likuma 3. – 7. panti, nosaka tiesisko ietvaru tādu pasākumu noteikšanai, kas ierobežo privātpersonu tiesības. Anotācijā 3.panta paskaidrojumā ir noteikts, ka Likums paredz valsts pienākumu privātpersonu tiesību ierobežojumus noteikt vienīgi gadījumos, ja sabiedrības drošības riskus saistībā ar *Covid-19* infekcijas izplatību nav iespējams efektīvi novērst, piemērojot vispārējā tiesiskajā kārtībā noteiktos tiesiskos līdzekļus. Brīdī, kad vairs nepastāv objektīva nepieciešamība saglabāt privātpersonas ierobežojošos pasākumus, tiesību ierobežojumi ir jāatceļ. Tā kā šis Likuma pants ir nepieciešams, lai radītu priekšnosacījumus 4. panta darbībai, tas ir jāizslēdz.

[11] Likuma 4. panta paskaidrojumā ir noteikts, ka šajā Likumā tiek konsolidēti visi ierobežojumi, kuri iepriekš tika noteikti likumā “Par valsts institūciju darbību ārkārtējās situācijas laikā saistībā ar *Covid-19* izplatību” un Ministru kabineta rīkojumā Nr.103 ietvertie ierobežojumi, kurus nepieciešams saglabāt pēc ārkārtējās situācijas beigām, taču Ministru kabinetam tiek deleģēta ierobežojumu piemērošanas kārtības noteikšana atsevišķās nozarēs. Visām privātpersonām obligāti

piemērojamās normas ir “pārceļamas” uz Ministru kabineta noteikumiem, bet – atsakoties no pārāk detalizēta procesa apraksta, lai normas spētu darboties vienlīdz labi arī nelielu epidemioloģiskās situācijas izmaiņu gadījumā. Līdz ar šo pantu Ministru kabinetam uz neierobežotu laiku tika piešķirtas likumdevēja pilnvaras, pat – bez Saeimas pārapstiprinājuma, pieņemot lēmumus par personu tiesību ierobežojumiem un pienākumiem. Ja arī Likuma iesniedzējs – Ministru kabinets – bija noraizējies par tā saucamajiem “likumdošanas plūdiem” un vēlējās “pasargāt” likumus no pārlieku lielas detalizācijas, kas notiktu, “pārnēsot” uz likumiem atsevišķus ierobežojumus no Ministru kabineta rīkojumiem par ārkārtējo situāciju, tomēr šādu situāciju bija iespējams atrunāt likumā, paredzot Ministru kabinetam tiesības atcelt jau nevajadzīgos ierobežojumus, bet nevis radīt jaunu sistēmu, kurā Saeima faktiski ir pilnvarojusi Ministru kabinetu “pārcelt” spēku saglabājušos ierobežojumus uz Ministru kabineta noteikumiem, vienlaicīgi lemjot arī par jaunu ierobežojumu noteikšanu. Likuma 4.pants ir jāizslēdz, jo personu tiesību ierobežošanu nedrīkst atstāt Ministru kabineta ziņā. Satversmes tiesas spriedumā lietā Nr. 2000-03-01 ir noteikusi, ka pamattiesības var ierobežot tikai Satversmē noteiktajos gadījumos, turklāt – ievērojot samērīguma principu. Personu brīvības ierobežojumiem jābūt noteiktiem ar likumu, attaisnotiem ar leģitīmu mērķi un samērīgiem ar šo mērķi.

[12] Saeimai, uzticot Ministru kabinetam tiesības lemt par personu tiesību ierobežojumiem, nav iespējas pirms katra Ministru kabineta lēmuma izvērtēt katra ierobežojuma samērīgumu un pamatotību. Tas ir jādara Saeimai, un tas ir jādara pirms attiecīgā ierobežojuma noteikšanas. Ministru kabinetam dotais pilnvarojums ir pilnībā jāpārstrādā, saglabājot tikai uzdevumu Ministru kabinetam noteikt kārtību, kādā risināmi konkrētie jautājumi (4. panta (1) daļas 9., 10., 14., 16., 18., 19., 20., 21 un 22. punkti) atbilstoši esošai situācijai, kāda būs uz šī likumprojekta pieņemšanas brīdi, bet, izslēdzot tiesības noteikt personu tiesību ierobežojumus ar Ministru kabineta noteikumu palīdzību.

[13] Likuma 5.panta paskaidrojumā ir noteikts, ka šis pants uzliek par pienākumu publisko pasākumu, sapulču, gājienu un piketu organizatoriem pieteikumā par pasākuma rīkošanu norādīt, kādā veidā attiecīgajā pasākumā tiks nodrošināta epidemioloģiskā drošība un piesardzība. Tādā veidā pašvaldības tiks informētas, vai plānotie pasākumi atbilst epidemioloģiskās drošības prasībām. Tā kā šis pants ir pakārtots 4.pantā noteiktajam pilnvarojumam, tas zaudē jēgu un ir jāatceļ.

[14] 2021.gada 4.novembrī Saeimā otrajā, galīgajā lasījumā tika pieņemts steidzams likumprojekts “Grozījumi Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā”, kurā citastarp iekļautie grozījumi paredzēja steidzami risināt darba tiesisko attiecību jautājumu, tādējādi pabeidzot to specifisko iejaukšanos darba tiesisko attiecību regulējumā, kas bija iesākts MK noteikumos Nr.622 un MK rīkojumā Nr.720. Situācijas aprakstā pie šī likumprojekta tika norādīts sekojošs paskaidrojums: “2021.gada 28.septembrī Ministru kabinets pieņēma jaunus Ministru kabineta noteikumus Nr.662 “Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanai” (turpmāk – MK noteikumi Nr.662), kas nosaka virkni epidemioloģiskās drošības pasākumu, kas veicami, lai ierobežotu Covid-19 infekcijas izplatību. Šie noteikumi aizstāj Ministru kabineta 2020.gada 9.jūnija noteikumus Nr.360 "Epidemioloģiskās drošības pasākumi Covid-19 infekcijas izplatība Vienlaikus MK rīkojums Nr.720 paredz, ka ārkārtējās situācijas laikā ir piemērojami normatīvie akti Covid-19 infekcijas izplatības un seku pārvarēšanas jomā, izņemot MK noteikumu Nr.662

17.5. apakšpunkts; 23., 24., 25., 26., 27., 28., 29., 30., 31., 32, 33., 34. un 36.punkts, kā arī 3.1., 3.2., 3.3. un 3.4. apakšnodaļu.

Līdz ar to MK rīkojums Nr.720, aizstājot uz laiku MK noteikumus Nr.662 paredzēto, noteic īpašu regulējumu attiecībā uz personu nodarbinātību, kas tieši ietekmēs gan darba devēju, gan darbinieku (amatpersonu) tiesības un pienākumus, laika posmā no 2021.gada 11.oktobra līdz 2022.gada 11.janvārim, proti, visu ārkārtējās situācijas laiku.”⁴

Likumprojekts paredz noteikt darba tiesisko attiecību pārtraukšanas un izbeigšanas kārtību jaunizveidotajos pantos 7² un 7³, bet likuma pārejas noteikumu 25.punktā ir noregulēts jautājums par maksimālā atstādināšanas vai dīkstāves termiņa sākumu, ja saskaņā ar epidemioloģiskās drošības prasībām ārkārtējās situācijas laikā, kas tika izsludināta ar MK rīkojumu Nr.720, darba devējs jau pieņēmis lēmumu par darbinieka (amatpersona) atstādināšanu vai dīkstāvi līdz likumprojektā paredzētā regulējuma spēkā stāšanās brīdim. Tā kā ar norādītajiem pantiem ir paredzēts ieviest darba tiesiskajās attiecībās, ieviešot nesamērīgus tiesību aizskārumus personām, panti 7², 7³ un punkts 25 no pārejas noteikumiem būtu svītrojami.

Ņemot vērā Ministru kabinetam Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 4.pantā piešķirtās pilnvaras, ir izveidojusies situācija, kurā Ministru kabinets ar noteikumu Nr.662 palīdzību ir uzsācis ieviešanos darba tiesiskajās attiecībās, kuru nebija iespējams pabeigt noteikumu ietvaros, jo “tiesiskās noteiktības un skaidrības nolūkā darba devēja un darba ņēmēju, tostarp, amatpersonu, tiesību apjoms nosakāms Likumā.”⁵ Darba tiesisko attiecību nesamērīga un nepamatota regulēšana ar MK noteikumu Nr.622 palīdzību, kuri tostarp izdoti, pamatojoties uz Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 4.panta pamata, bet kuru dēļ likumdevējs bija spiests ar likuma spēku papildināt MK aizsakto un darbojošos regulējumu, norāda uz papildus argumentiem pret pārlieku plašo deleģējumu Ministru kabinetam Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likuma 4.panta ietvaros.

2.2. Problēmas, kuru risināšanai tiesību akta projekts izstrādāts.

[15] Nav pieļaujami nesamērīgi, nepārdomāti un neattaisnoti ierobežojumi, un jebkuru jaunu ierobežojumu ieviešanā ir nepieciešams likumdevēja atbalsts un tieša kontrole. Esošais regulējums neparedz mehānismu, ar kura palīdzību nesamērīga normatīvā tiesību akta spēkā esība tiktu apturēta vai tas pat tiktu atcelts, pirms tiek nodarīts kaitējums personas tiesībām. Nav paredzēta arī tieša iespēja likumdevējam piedalīties lēmuma pieņemšanas procesā.

[16] Likuma pieņemšanas brīdī spēkā esošie tiesību normatīvie akti neierobežoja Ministru kabineta rīcības brīvību ārkārtējās situācijas pagarināšanā, jo Saeima 2020.gada 3.aprīlī pieņēma attiecīgus grozījumus likumā “Par ārkārtas situāciju un izņēmuma stāvokli”⁶, paredzot elastīgu termiņa pagarināšanas mehānismu. Salīdzinot ar pilnvarām, kuras ar Saeimas lēmumu par ārkārtējās situācijas izsludināšanu tiek nodotas Ministru kabinetam, Likumā paredzētā deleģējuma īstenošana būtiski skar demokrātisku likumdošanas procesu valstī, jo uz deleģējuma pamata izdotie personu tiesības ierobežojošie Ministru kabineta noteikumi nav ne apturami, ne atceļami nevienā no Satversmē paredzētajiem veidiem.

⁴ <http://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/101DF12AFC8B94CCC225877900418411?OpenDocument#B>

⁵ <http://titania.saeima.lv/LIVS13/SaeimaLIVS13.nsf/0/101DF12AFC8B94CCC225877900418411?OpenDocument#B>

⁶ <https://likumi.lv/ta/itam>, d/313734-grozijums-likuma-par-arkartejo-situaciju-un-iznemuma-stavokli-

[17] Likumdevējs vairākkārtīgi ir mēģinājis iejaukties Ministru kabinetam deleģētajās pilnvarās, lai arī pilnībā tās atcelt nav bijusi pietiekama politiskā griba. Saeima ir devusi uzdevumus Ministru kabinetam Saeimas lēmuma projekta veidā⁷ ar uzdevumu atcelt ierobežojumus bērnu un jauniešu sportā, kā arī ar likuma spēku atvieglojusi Ministru kabineta noteiktos ierobežojumus⁸. Tas apliecina, ka likumdevējs ir pilnībā rīcībspējīgs un gatavs uzņemties atbildību gan par dažādiem ierobežojumiem, gan par to atcelšanu.

[18] 2021.gada 8.aprīlī Saeima izveidoja “Parlamentārās izmeklēšanas komisiju, lai izmeklētu Latvijas valdības kļūdaino rīcību Covid-19 pandēmijas pārvarēšanas procesā, kā arī nosauktu to politisko amatpersonu vārdus, kuras izraisījušas neatgriezeniski negatīvas sekas Latvijai”. Komisija turpina savu darbu un 2021.gada 30.septembrī Saeima, pamatojoties uz Parlamentārās izmeklēšanas komisiju likuma 3.panta pirmo daļu, pieņēma lēmumu pagarināt komisijas darbību līdz 2021.gada 23.decembrim.⁹ Piedaloties augstāk minētās komisijas sēdē, Ekonomikas ministrija ir atzinusi pieļauto kļūdu ierobežojumu noteikšanā¹⁰.

[19] Eiropas Parlaments 2020.gada 13.novembra rezolūcijā par Covid-19 pasākumu ietekmi uz demokrātiju, tiesiskumu un pamattiesībām (2020/2790(RSP)) ir aicinājis dalībvalstis nodrošināt, ka gadījumos, kad likumdošanas pilnvaras tiek nodotas izpildvarai, parlaments vēlāk apstiprina visu izpildvaras pieņemtos tiesību aktus un tie zaudē spēku, ja šāda apstiprināšana netiek veikta konkrētā termiņā¹¹, kā arī pievērsties jautājumiem par paātrinātā kārtībā pieņemto un ārkārtas tiesību aktu pārmērīgu izmantošanu, uz ko savā 2020.gada ziņojumā par tiesiskumu (COM(2020)0580) ir norādījusi arī Komisija. Tāpat Eiropas Parlaments ir aicinājis dalībvalstis izvērtēt, kā labāk nodrošināt parlamentu centrālo lomu krīzes un ārkārtas situācijās, it īpaši to lomu situācijas uzraudzībā un kontrolē valsts līmenī.¹²

2.3. Projektā ietvertā tiesiskā regulējuma mērķis un būtība

[20] Likumprojekts paredz papildināt Likumu ar jaunu pantu, kas nosaka, ka tikai Saeimai ir tiesības ar likumu noteikt personu tiesību ierobežojumus, ja tādi ir nepieciešami Covid-19 infekcijas izplatības ierobežošanas nolūkos. Ministru kabinets nedrīkst tikt pilnvarots izdot tādus noteikumus, ar kuriem šobrīd tiek plaši ierobežotas personu tiesības.

[21] Likumprojekts paredz papildināt Likumu ar vēl vienu jaunu pantu, kas nosaka darbinieku, pakalpojumu sniedzēju, pakalpojumu saņēmēju, izglītības programmu studējošo un pasākumu dalībnieku aizsardzību pret diskrimināciju atkarībā no vakcinācijas pret Covid-19 infekciju fakta. Ir paredzēts aizliegums atstādināt darbinieku epidemioloģiskās drošības apsvērumu dēļ, aizliegums īstenot jebkādas diskriminējošus pasākumus, pasliktināt darbinieka tiesisko stāvokli vai iepriekš minēto iemeslu dēļ disciplināri sodīt darbinieku augstāk minēto iemeslu dēļ.

⁷ https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs_imp.nsf/webSasaiste?OpenView&restricttcategory=559/Lm13

⁸ <https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs13.nsf/0/C82D446877328BACC22586E300381467?OpenDocument>

⁹ https://titania.saeima.lv/LIVS13/saeimalivs_imp.nsf/0/0862EC32757D9180C225875A0048A5E2?OpenDocument

¹⁰ <https://www.lsm.lv/raksts/zinas/ekonomika/ekonomikas-ministrija-aizliegto-precu-saraksti-veikalos-bija-kluda.a419309/>

¹¹ Venēcijas komisija, starpposma ziņojums, CDL-AD(2020)018, 2020. gada 8. oktobris, 63. punkts.

¹² https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0307_LV.html

[22] Ar Likumprojektu tiek paredzēts no Likuma pilnībā izslēgt II sadaļas nosaukumu “Personu tiesību ierobežošana”, to aizstājot ar nosaukumu “Īpašie noteikumi”. Šāds grozījums ir nepieciešams, jo, izslēdzot deleģējumu Ministru kabinetam lemt par personu tiesību ierobežošānu, zūd līdzšinējā šīs Likuma sadaļas nosaukuma jēga. Panti, kuri paliek Likuma II sadaļā, nenosaka personu tiesību ierobežojumus, līdz ar ko tā saturs neatbilst nosaukumam, tāpēc ir attiecīgi grozāms.

[23] Ievērojot Satversmē noteikto varas dalīšanas principu, kā arī ņemot vērā Eiropas Parlamenta rekomendācijas tiesiskuma un demokrātijas stiprināšanā *Covid-19* infekcijas izplatības laikā¹³, šīs pilnvaras, kuras Likuma 4.pantā ir paredzētas Ministru kabinetam, ir atceļamas. Personu tiesību ierobežojumi, ja tādi ir nepieciešami *Covid-19* infekcijas izplatības laikā, ir jāatstāj tikai likumdevēja ziņā un tie nav deleģējami izpildvarai. Tā kā Likuma 3.pants nosaka principus personu tiesību ierobežošānai un ir pakārtots Likuma 4.pantam, bet Likuma 5.pants ir saistīts ar Likuma 4.pantu, visi trīs panti – 3., 4. un 5. pants – tiek izslēgti no Likuma. Ņemot vērā to, ka vienlaikus ar Likuma 4.panta izslēgšanu tiek likvidēts arī tāds deleģējums, kas nav saistīts ar personu tiesību ierobežošānu, atsevišķie deleģējumu joprojām paredzošie panti būtu ar laiku “pārvietojami” uz citu, piemērotu vietu Likumā.

[24] Likumprojekts paredz izslēgt pantus 7² un 7³, kuri regulē darba tiesisko attiecību pārtraukšanu un izbeigšanu, ja darbiniekam nav sadarbaspējīga pārslimošanas vai vakcinācijas sertifikāta. Tāpat no Likuma pārejas noteikumiem ir svītrojams 25.punkts, kas precizē darbinieka atstādināšanas un dīkstāves kārtību.

3. Projekta izstrādē iesaistītās institūcijas.

[25]Projekts nav izstrādāts institūciju ietvaros.

4. Cita informācija.

[26]Projektu izstrādājuši Saeimas vēlētāji – Latvijas Republikas pilsoņi (Satversmes 2., 64. un 78. panti; likuma “Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” 2.pants).

II. Tiesību akta projekta ietekme uz sabiedrību, tautsaimniecības attīstību un administratīvo slogu

1. Sabiedrības mērķgrupas, kuras tiesiskais regulējums ietekmē, vai varētu ietekmēt

[27]Jebkurš Latvijas iedzīvotājs.

2. Tiesiskā regulējuma ietekme uz tautsaimniecību un administratīvo slogu

¹³ https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/TA-9-2020-0307_LV.html

[28]Projekts šo jomu neskar.

III. Tiesību akta projekta ietekme uz valsts budžetu un pašvaldību budžetiem.

[29]Projekts šo jomu neskar.

IV. Tiesību akta projekta ietekme uz spēkā esošo tiesību normu sistēmu.

1. Nepieciešamie saistītie tiesību aktu projekti.

[30]Nav.

2. Atbildīgā institūcija.

[31]Nav.

3. Cita informācija.

V. Tiesību akta projekta atbilstība Latvijas Republikas starptautiskajām saistībām.

1. Saistības pret Eiropas Savienību.

[32]Likumprojekts šo jomu neskar.

2. Citas starptautiskās saistības

[33]Tiesību akta projekts neattiecas uz jaunu starptautisko saistību ieviešanu.

VI. Sabiedrības līdzdalība un komunikācijas aktivitātes.

1. Plānotās sabiedrības līdzdalības un komunikācijas aktivitātes saistībā ar projektu.

[34]Tiesību akta projekta īpatnība ir tā, ka tas ir izstrādāts un tālāk tiks virzīts izskatīšanai Satversmes 64. un 78. pantā paredzētajā procedūrā – pamatojoties uz principu, saskaņā ar kuru likumdošanas tiesības pieder Saeimai, kā arī tautai Satversmē paredzētajā kārtībā un apmēros (Satversmes 64.p.).

[35]Tiesību akta projektam vispirms jāsavāc ne mazāk kā 1/10 daļas vēlētāju paraksti, un tikai tad to varēs iesniegt Valsts Prezidentam nodošanai Saeimai (Satversmes 78.panta pirmais teikums). Ja Saeima to nepieņems bez pārgrozījumiem pēc satura, tad likuma grozījumu projekts būs nododams tautas nobalsošanai (Satversmes 78.panta otrais teikums; likuma “Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” 1.panta 4.punkts).

2. Sabiedrības līdzdalība projekta izstrādē.

[36]Likumprojekts ir izstrādāts sadarbībā ar nevalstisko sektoru un Latvijas iedzīvotājiem, kuri kopš Likuma pieņemšanas ir argumentēti norādījuši uz demokrātijas trūkumu lēmumu pieņemšanā un nepārdomātu un nesamērīgu ierobežojumu noteikšanu no Ministru kabineta puses

3. Sabiedrības līdzdalības rezultāti.

[37]Sabiedrības līdzdalības rezultāti izriet no likuma “Par tautas nobalsošanu, likumu ierosināšanu un Eiropas pilsoņu iniciatīvu” 1. panta 4. punkta, 11. panta pirmās un otrās daļas, 22. un 23. panta, 27. un 28. panta.